

Lighed i sundhed som central faktor for bæredygtige samfund - med Malmö som eksempel

ANNA BALKFORS: Verksamhetsledare Institutet för hållbar stadsutveckling, huvudsekreterare Malmökommissionen

RONNY ANDERSSON: Stadsområdesdirektör Malmö stad, styrgrupp Socialt hållbart Malmö

CHRISTER LARSSON: Stadsbyggnadsdirektör Malmö stad, kommissionär Malmökommissionen

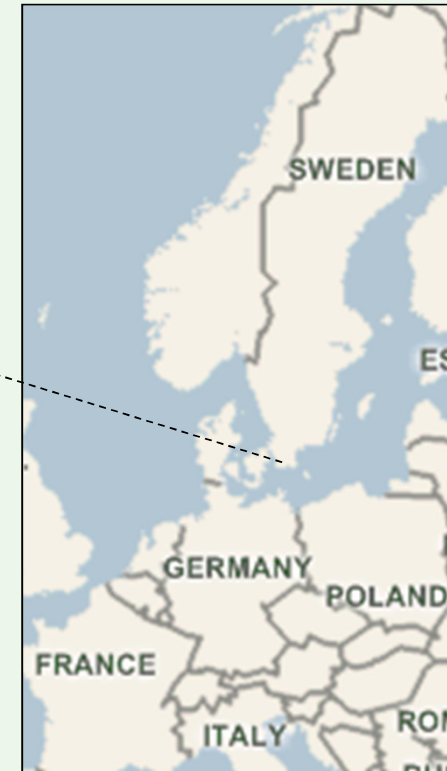
Social ulighed i sundhed i Norden - fra viden til handling, København 2015-12-01

Malmö

- 318 000 invånare
- Populationen växer för 30:e året i rad
- 40 % utländsk bakgrund
- 169 nationaliteter
- Ung befolkning: 50% är under 35 år

Malmö –världsledande på hållbar utveckling

MILJÖMÄSSIG DIMENSSION

Värna om ekosystemets tjänster och återhämtningsförmåga

-UN Scroll of honor; Världsledande på hållbar stadsutveckling

SOCIAL DIMENSSION

Hälsa och välbefinnande

Resurser, inflytande och makt fördelas rättvist, jämlikt och jämställt

Tillgång till social service, utbildning, trygghet, delaktighet

- Försörjnings stöd
- Arbetslöshet
- Barnfattigdom
- Utbildningsnivå
- Valdeltagande
- Tillit, trygghet
- Hälsa, välbefinnande
- Medellivslängd

EKONOMISK DIMENSSION

Ekonomisk tillväxt

Fördelning av välstånd

- Minskad skattekraft
- 64% förvärvsarbetar
- Inkomstjämligheten ökar

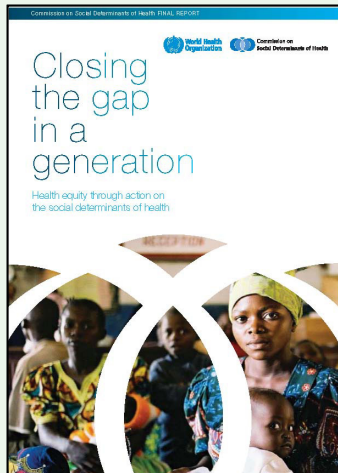

Skapa samhällseliga förutsättningar för hälsa på lika villkor

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barn och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsofrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

Vad orsakar ojämlikhet i hälsa?

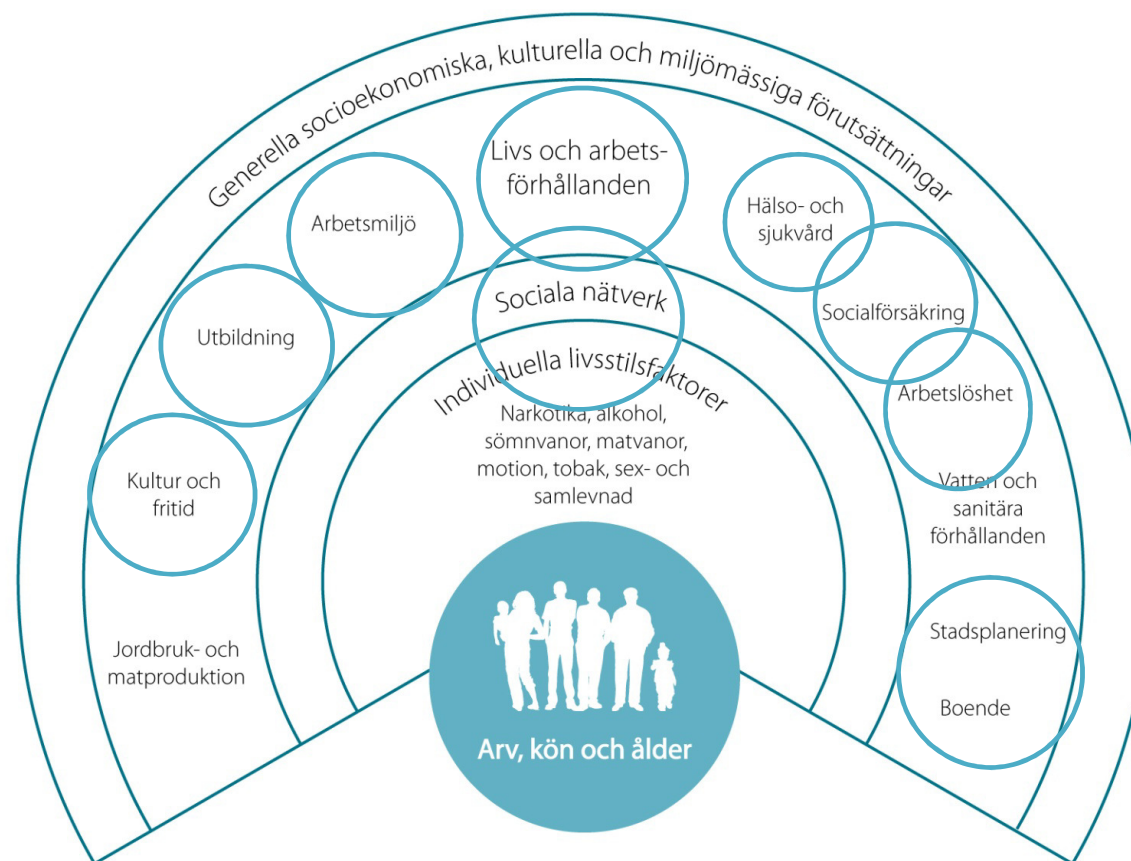
Strukturella bestämningsfaktorer för hälsa och vardagslivets villkor är orsak till en stor del av ojämlikheten i hälsa mellan länder, inom länder och inom städer.

"Reducing health inequality is an ethical imperative. Social injustice is killing people on a grand scale"

Commission on Social Determinants of Health, WHO 2008

Figur 4: Hälsans sociala bestämningsfaktorer

Källa: Dahlgren och Whitehead 1991

Kommission för ett socialt hållbart Malmö

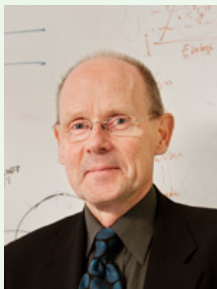
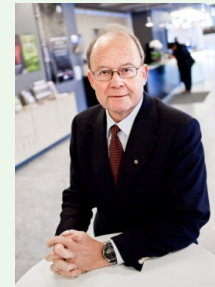
Direktiv

- **Beslut i kommunstyrelsen november 2010**
- **Politisk oberoende kommission**
- **Utarbeta vetenskapligt underbyggda strategier för hur man kan minska ojämlikhet i hälsa i Malmö**
 - **Sociala bestämningsfaktorer**
 - **Prioritet;
barn och ungas uppväxtvillkor,
sociala och ekonomiska förutsättningar
demokrati och delaktighet**
 - **Slutrapport 1 mars 2013**

Kommissionen

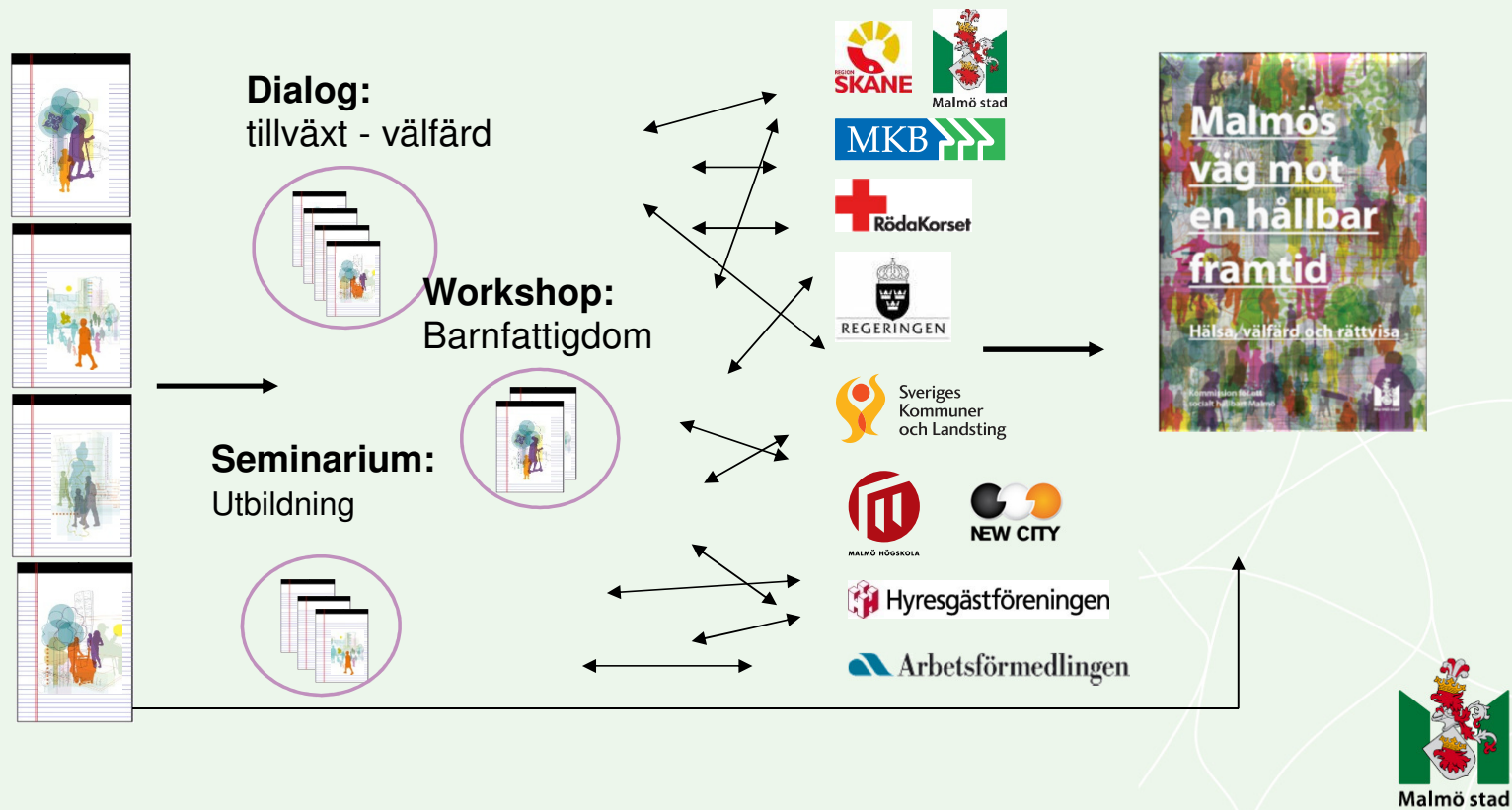
- 14 kommissionärer
- Ordförande, huvudsekreterare, informatör
 - Senior advisers
 - Andra experter
 - Bred konsultation

<u>Malmö</u> - de Mikael Ett diskussionskommission	<u>Skolor</u> - förskola - Om skolor Nihad Ett diskussionskommission	<u>Malmö</u> av Ulf Gerger Gustav Ett diskussionskommission	<u>Arbete</u> och - en Urban J Ett diskussionskommission	<u>Miljö</u> för i hä Maria A Kristina Anders Ett diskussionskommission	<u>Sjukvård</u> i Malmö Anders Ett diskussionskommission	<u>Preventiv</u> funktion aktiv Dato från en seadris Sölve Henrik Ett diskussionskommission	<u>Grav</u> Malmö Några Johan Ett diskussionskommission	<u>Liv</u> och Martin Birgit Mathias Maria Maria Ett diskussionskommission	<u>Skolor</u> i Malmö Stefan Ett diskussionskommission	<u>Hur här</u> utveckla Ett försök att systemteori Per-Olof Ett diskussionskommission	<u>Im</u> - En Karl L Ett diskussionskommission	<u>Lok</u> mot Anna A Tapio S Ett diskussionskommission	<u>För</u> utv Sven Ett diskussionskommission	<u>Kön, genus och hälsa:</u> <u>socioekonomiska skillnader i</u> <u>hälsa bland kvinnor och män</u> Susanna Toivanen Marit Gisselmann Petra Lindfors Ett diskussionsunderlag framtaget för Kommission för ett socialt hållbart Malmö
---	---	--	---	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	---

<u>Städer</u> globalt eller sl Hans Abraham Ett diskussionskommission	<u>Den</u> ur et Ingvar N Ett diskussionskommission	<u>Bef</u> för bos En soc Tapio Ett diskussionskommission	<u>Stad</u> på Arbetsgr Eva Engqvist Christer L Katarina P Ett diskussionskommission	<u>God</u> fritid Grund för utveckla Carin Falk Ann Ludvig Ett diskussionskommission	<u>Gym</u> - inte En forsk utbildning Margareta Ett diskussionskommission	<u>"Att</u> lära Föräldra miljöer Laid Bou Ett diskussionskommission	<u>Nya</u> i Malmö En kartlä organisa Karin And Ett diskussionskommission	<u>För</u> utv Sven P Ett diskussionskommission	<u>Kan soc</u> bostads invånar Maria Em Malin Eriks Ett diskussionskommission	<u>Bar</u> Skilda li Marie Köh Ett diskussionskommission	<u>Skol</u> utv och - några Sven Per Ett diskussionskommission	<u>Malmö – från kvantitets-</u> <u>till kvalitetskunskapsstad</u> Mikael Stigendal Ett diskussionsunderlag framtaget för Kommission för ett socialt hållbart Malmö
--	--	---	--	--	---	--	---	--	--	--	--	---

Dialog

Övergripande rekommendationer

- Etablera en social investeringspolitik som kan utjämna skillnaderna i levnadsvillkor och göra samhällssystemen mer jämlika
- Förändra processerna genom att skapa kunskapsallianser och demokratisera styrningen

Health in all policy, på riktigt!

72 rekommendationer

1. Barn och ungas levnadsvillkor
2. Boendemiljön
3. Utbildning
4. Inkomst och arbete
5. Hälso- och sjukvård
6. Förändrade processer – demokratiserad styrning med kunskapsallianser

Malmö's väg mot en hållbar framtid.

Budget 2016

Inriktning 2016

- Malmö stad är en lärande organisation och genom kunskapsallianser med forskning, civilsamhälle, näringsliv och andra myndigheter ska staden arbeta vidare i Malmökommissionens anda för att skapa social hållbarhet och minska skillnader i hälsa.

Uppdrag 2016

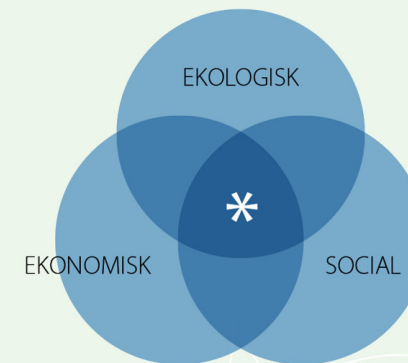
- Nämnderna ges i uppdrag att utifrån sina verksamheter identifiera potentiella kunskapsallianser för att fånga viktiga erfarenheter och kunskaper som kan vara betydelsefulla för att utveckla staden i Malmökommissionens anda.

Hållbar utveckling – tre övergripande dimensioner

Hållbarheten gäller tre olika dimensioner:

- *Social hållbarhet*, som handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls.
- *Ekologisk hållbarhet*, som handlar om att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt.
- *Ekonomisk hållbarhet*, det kan till exempel betyda att ekonomisk tillväxt inte får ske till priset av ett segregerat och ojämlikt samhälle och en förstörd miljö. Samhället bör i stället anpassas efter vad miljön och människors hälsa tål och där vi långsiktigt investerar i dessa resurser.

Social hållbarhet och hälsa enligt Malmö stad

DEFINITION – SOCIAL HÅLLBARHET

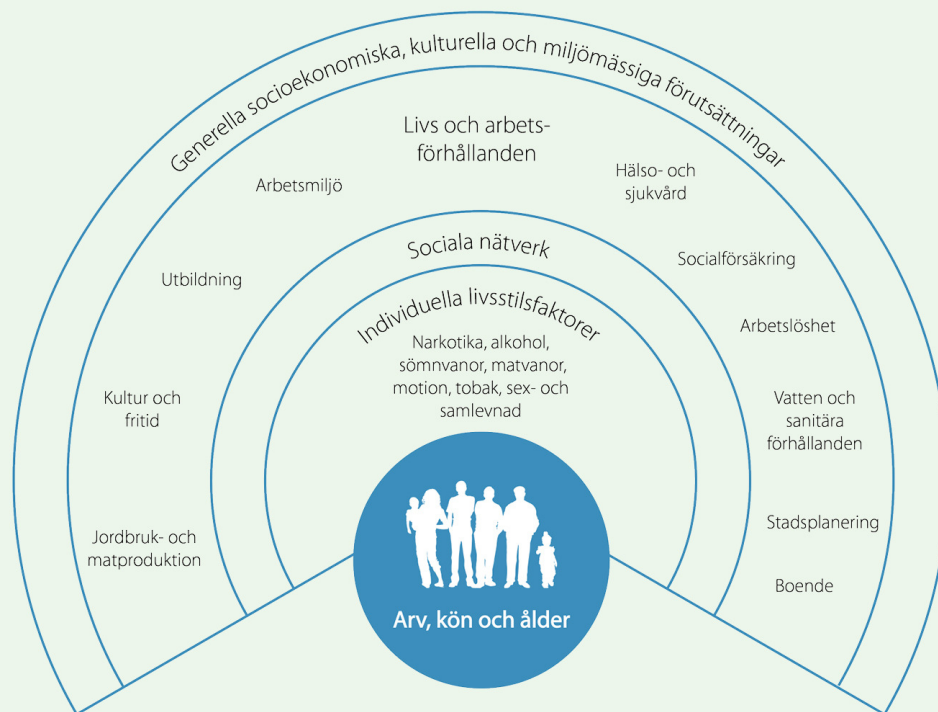
- Ett socialt hållbart samhälle är ett samhälle med jämlika förutsättningar för ett bra liv, en trygg uppväxt, utbildning, arbete och bostad, som inte äventyrar framtida generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

DEFINITION – HÄLSA

- Alla Malmöbor ska ha förutsättningar för god hälsa på lika villkor.

Hälsans sociala faktorer

Hälsans sociala bestämningsfaktorer (Dahlgren och Whitehead, 1991)

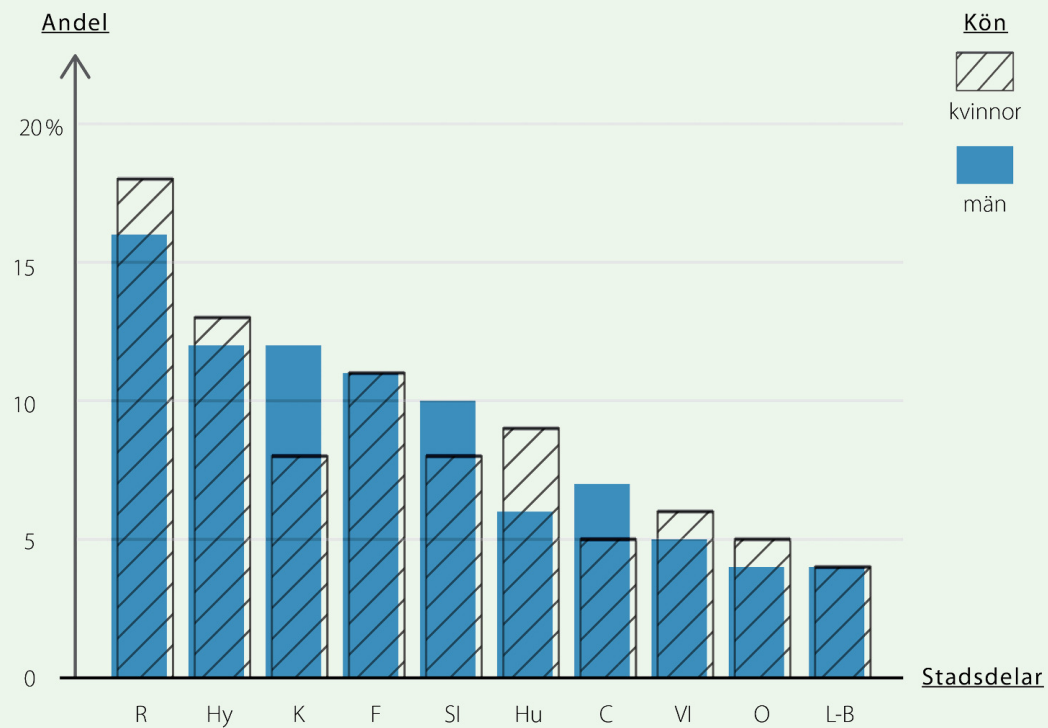
Ojämlighet i hälsa beror på det som Malmökommissionen kallar *sociala bestämningsfaktorer* ("the social determinants of health", enligt WHO-kommissionen).

Dessa faktorer måste identifieras och förändras för att hälsan ska kunna bli mer jämlik.

En av de mest använda modellerna för att förstå hälsans bestämningsfaktorer har tagits fram av forskarna Göran Dahlgren och Margaret Whitehead.

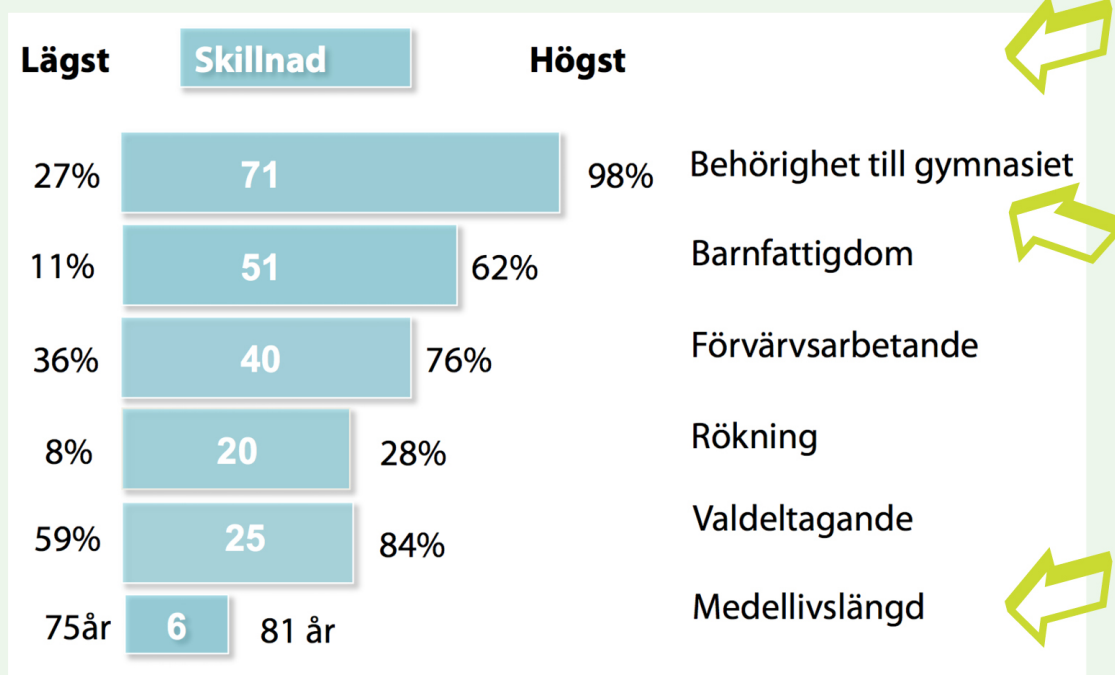
Utmaning #1

Figur 10: Andel med dålig självskattad hälsa bland män och kvinnor i Malmös stadsdelar 2008

Källa: Lindström et al, 2012

Utmaning #2

De största befolknings-skillnaderna inom ramen för några av de strukturella faktorerna.

I den skola med lägst behörighet till gymnasiet var endast 27 procent av eleverna behöriga, medan den högsta behörigheten var 98 procent.

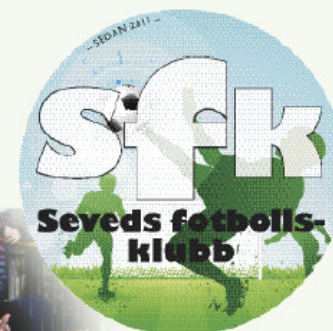
Det skiljer sig cirka 6 år i medellivslängd mellan män i två områden, och skillnaderna har ökat de senaste decennierna.

Källa: Malmö stads välfärdsredovisning 2013

Fortsatt arbete för ett socialt hållbart Malmö

Initiativ för social hållbarhet

Fastighetsägarnätverket BID

BID Sofielund bildades 2014. Målet är att tillsammans med boende, föreningar, företag och myndigheter fortsätta utveckla Sofielund till en attraktiv och stolt del av Malmö.

Fokus på:

- Tryggt & säkert
- Rent & snyggt
- Trafik & tillgänglighet
- Stadsmiljö & miljö
- Hållbar utveckling

"Yalla Sofielund!"

Styrelse: MKB, Malmberg Fastighet, Fastighetsägarna Syd, Lifra, HSB Malmö, Lars Anderssons Fastighet, Heimstaden, Ikano Bostad, Willhem, Brf Cykeln, Gamla Byalaget Sofielund, Sofia Byalag, Svenska Hus, Brf Sevedsgården

Adjungerade: gatukontoret, stadsbyggnadskontoret, avd. för trygghet & säkerhet, Polisen, VA-Syd, Räddningstjänsten Syd och miljöförvaltningen.

Övriga medlemmar: E.ON, Lejon Fastighets AB, Kungsleden, Handelsbanken, Pågen, Stadex, Xtera Fastighetsförvaltning, Celica Fastighetsförvaltning, Eroom Properties, Brf Grängeshus, Brf Lönner, Brf Intagan, MINE och Brf Klara.

Stadens rumsliga påverkan på hälsa

Arbetsgruppen för stadsplanering på uppdrag av:

Eva Engquist
Christer Larsson
Katarina Pelin

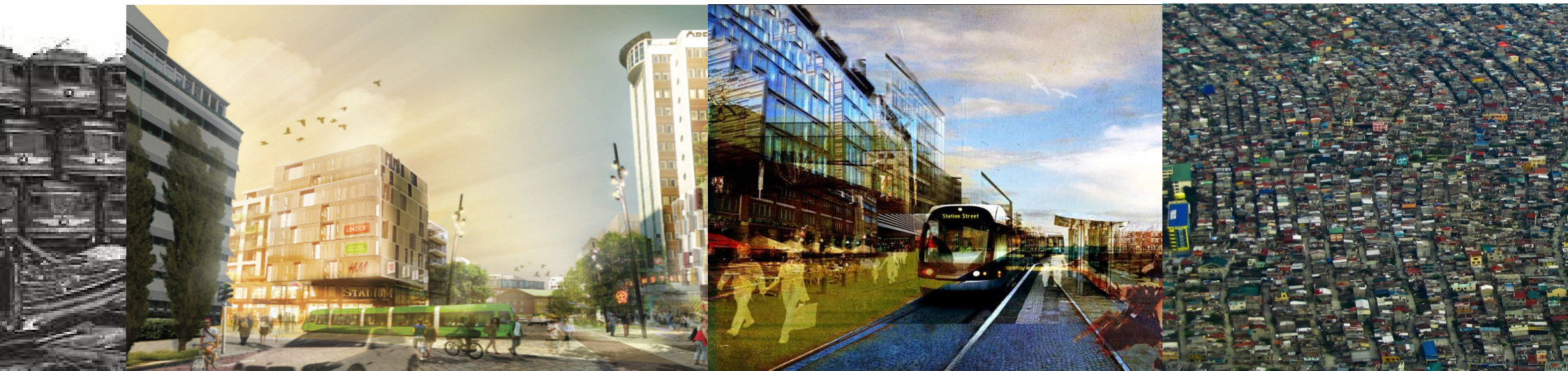
Kommission för ett socialt hållbart Malmö
Vinnare av Sveriges Arkitekters Planpris 2014

Ett diskussionsunderlag framtaget för
Kommission för ett socialt hållbart Malmö

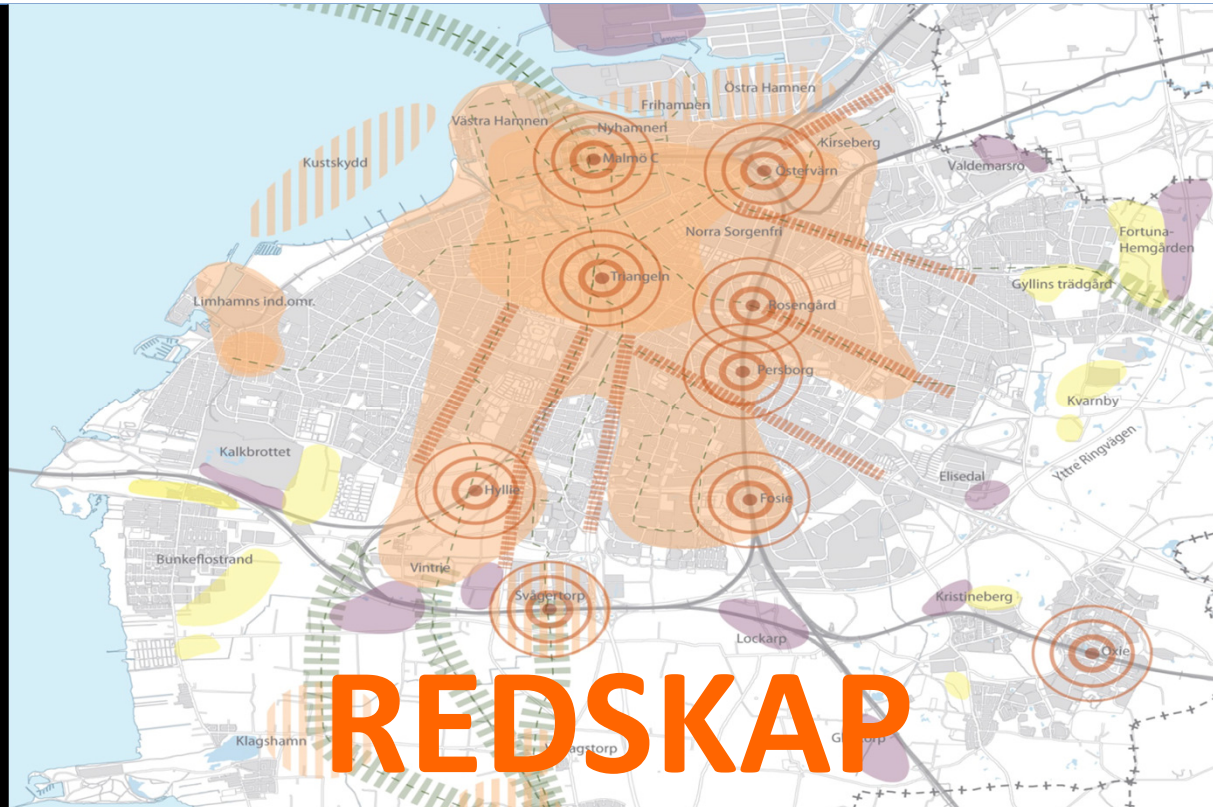
VAD GÖR VI?

KOMMISSIONEN
LEVANDE MALMÖ
ÖVERSIKTSPLANEN
KLIMATSTRATEGI

REDSKAP

PLANERING

MARKPOLITIK

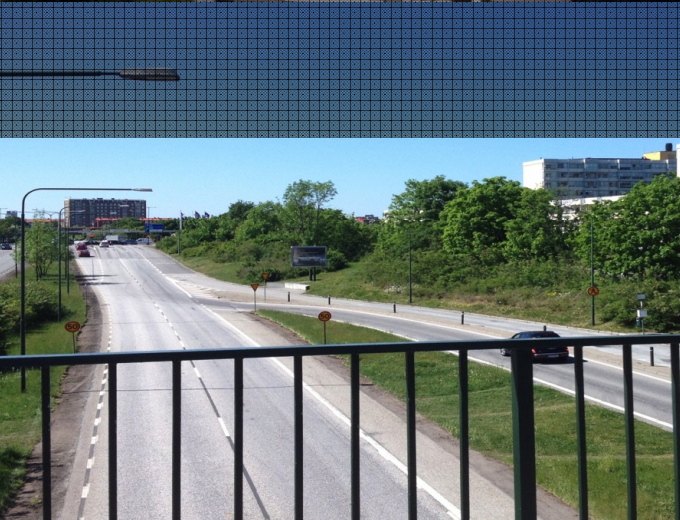
EGNA BOLAG

EGNA INVESTERINGAR

SAMARBETE – SAMARBETE - SAMARBETE

**LINKING, BRIDGING BARRIERS, CREATE CONTEXT,
EMPOWER**

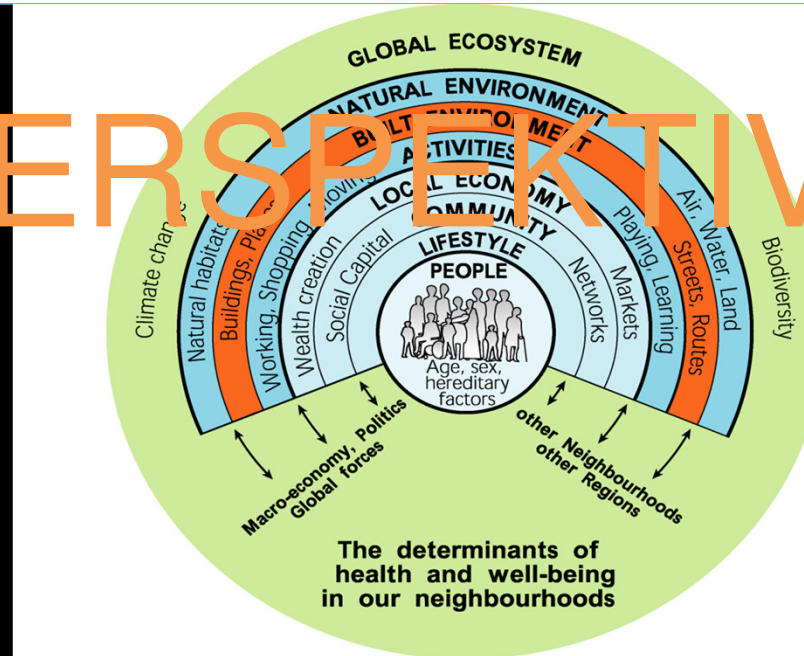
Direktiv 2014:69 och 2015:25

Utredningen ska göra en översyn av den nuvarande politiken för arkitektur, form och design och föreslå hur en ny politik kan utformas.

Syftet är att stärka arkitekturens, formens och designens värden och betydelse för individen, livsmiljön och den hållbara samhällsutvecklingen.

PERSPEKTIVET

#gestaltadlivsmiljo

MÄNNISKAN I CENTRUM

STÅR I RELATION TILL UTMANINGAR OCH ÄR EN
DEL AV LÖSNINGEN

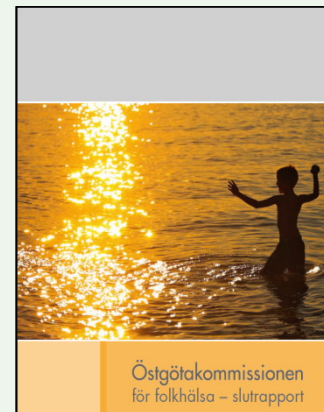
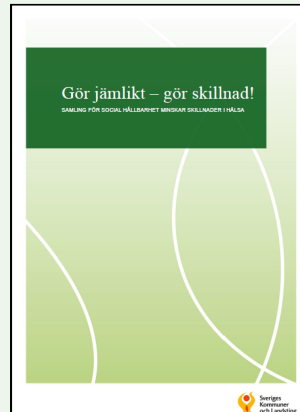
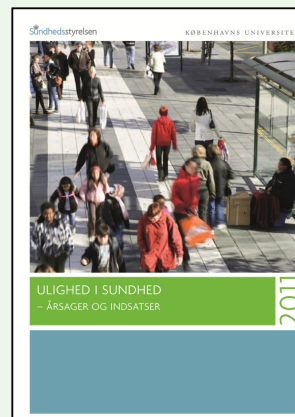
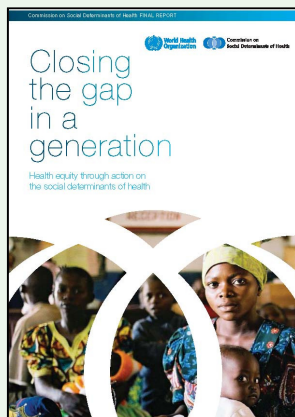
HAR VERKTYG SOM BIDRAR TILL EN HÅLLBAR OCH DEMOKRATISK SAMHÄLLSUTVECKLING

SKAPAR LÅNGSIKTIGA VÄRDEN

SAMMANHÅLLET OMRÅDE OCH SAMVERKAR

#gestaltadlivsmiljo

TÄNK LIVSMILJÖ !

- Göteborg stad
- Örebro kommun
- Stockholm
- Landstinget Dalarna
- Karlskrona
- Botkyrka
- Mfl.

